

 laboratorium badań DNA	PROCEDURA OGÓLNA	Wydanie/data: 01 / 01.12.2025
testDNA Sp. z o.o.	P02- TRANSPORT MATERIAŁU DO GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Strona 1 / 4

1. Cel procedury.....	2
2. Przedmiot i zakres procedury.....	2
3. Tryb postępowania	2
4. Dokumenty związane.....	4
5. Załączniki.....	4
6. Wykaz zmian	4

	PROCEDURA OGÓLNA	Wydanie/data: 01 / 01.12.2025
testDNA Sp. z o.o.	P02- TRANSPORT MATERIAŁU DO GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Strona 2 / 4

1. Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie i ujednolicenie zasad transportu próbek przeznaczonych do badań genetycznych w laboratorium testDNA Sp. z o.o. Procedura obejmuje zarówno transport próbek pobranych w placówkach partnerskich, jak i próbek pobranych przez klientów we własnym domu i przesyłanych do laboratorium. Przestrzeganie ustalonych zasad transportu ma na celu minimalizowanie ryzyka błędów przedlaboratoryjnych, wynikających z niewłaściwego transportu lub nieodpowiedniego przechowywania próbek, oraz zapewnienie najwyższej jakości i wiarygodności wyników badań.

2. Przedmiot i zakres procedury

Procedura obowiązuje wszystkie osoby uczestniczące w transporcie próbek do badań genetycznych w laboratorium testDNA Sp. z o.o., zarówno z punktów pobrania, jak i od klientów pobierających materiał w domu. Dotyczy ona: zleceniodawców przekazujących próbki do badań w testDNA Sp. z o.o., osób pobierających materiał biologiczny do badań diagnostycznych, pracowników testDNA Sp. z o.o. odpowiedzialnych za odbiór, transport i przyjęcie próbek.

Procedura określa zasady postępowania w celu zapewnienia prawidłowego transportu i przechowywania próbek, minimalizując ryzyko błędów przedlaboratoryjnych.

3. Tryb postępowania

1. Każdą próbkę materiału biologicznego należy traktować z ostrożnością, mając na uwadze jej znaczenie diagnostyczne dla pacjenta oraz potencjalną kontaminację obcym DNA.
2. Jakość materiału zależy od prawidłowego pobrania, przechowywania i transportu, przekładając się tym samym na wynik badania genetycznego.
3. Próbkę do laboratorium przesyłane są bezpośrednio przez zleceniodawców/klientów drogą pocztową, za pośrednictwem firmy kurierskiej lub dostarczane osobiście do siedziby laboratorium na ul. Bocheńskiego 38A w Katowicach lub na ul. Dulęby 7 w Katowicach.

3.1. Warunki transportu

- a) **Czas transportu** – próbki powinny zostać dostarczone do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie, zgodnie z wymaganiami dla danego rodzaju materiału:

- wymazy: do 7 dni od pobrania,

	PROCEDURA OGÓLNA	Wydanie/data: 01 / 01.12.2025
testDNA Sp. z o.o.	P02- TRANSPORT MATERIAŁU DO GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Strona 3 / 4

- krew obwodowa: do 24 godzin od pobrania (w uzasadnionych przypadkach możliwe zamrożenie i późniejsza wysyłka),
- materiał poronny w soli fizjologicznej: do 72 godzin od pobrania,
- bloczki parafinowe: brak ograniczeń czasowych, jeśli przechowywane są w warunkach pokojowych.

b) **Temperatura transportu** – próbki należy przewozić w temperaturze:

- wymazy: temperatura pokojowa (15–25°C),
- krew: 2–8°C (transport w warunkach chłodniczych lub zastosowanie wkładów chłodzących),
- materiał poronny w soli fizjologicznej: 2–8°C (transport w warunkach chłodniczych lub zastosowanie wkładów chłodzących),
- bloczki parafinowe: temperatura pokojowa (15–25°C).

c) **Opakowania** – materiał biologiczny musi być umieszczony w:

- sterylnym pojemniku/probówce przeznaczonej do danego rodzaju próbek,
- opakowaniu zabezpieczającym przed rozlaniem i uszkodzeniem,
- opakowaniu zbiorczym zgodnym z zasadą **potrójnego opakowania** (pojemnik podstawowy + opakowanie wtórne szczelne + opakowanie zewnętrzne odporne mechanicznie).

3.2. Zabezpieczenie materiału

- Każda próbka musi być jednoznacznie oznakowana (imię, nazwisko pacjenta, nr PESEL, data pobrania).
- Probówki i pojemniki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem mechanicznym (np. umieszczenie w pojemniku styropianowym, stosowanie wkładek amortyzujących).
- Materiał ciekły (krew, materiał poronny w soli fizjologicznej) należy dodatkowo zabezpieczyć folią/parafilmem, aby zminimalizować ryzyko wycieku.

3.3. Postępowanie w przypadku skażenia

- W przypadku uszkodzenia probówki/pojemnika i wycieku materiału biologicznego należy:
 - zastosować środki ochrony osobistej (rękawice, fartuch, w razie potrzeby maseczka),
 - zebrać rozlany materiał przy użyciu jednorazowych ręczników

	PROCEDURA OGÓLNA	Wydanie/data: 01 / 01.12.2025
testDNA Sp. z o.o.	P02- TRANSPORT MATERIAŁU DO GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Strona 4 / 4

- zanieczyszczone powierzchnie zdezynfekować za pomocą odpowiedniego środka dezynfekującego (np. roztwór Aniospray Quick) oraz roztworu do usuwania DNA z powierzchni (np. DNA AWAY®) i osuszyć,
- uszkodzoną próbkę zabezpieczyć w szczelnym opakowaniu i oznaczyć jako „materiał uszkodzony – do dekontaminacji”.

b) Procedurę dekontaminacji przeprowadza wyznaczony pracownik zgodnie z wewnętrznymi zasadami BHP i bezpieczeństwa biologicznego.

3.4. Monitorowanie transportu

- Transport materiału biologicznego realizowany przez firmy kurierskie lub przewoźników zewnętrznych podlega elektronicznemu monitorowaniu czasu transportu
- W przypadku stwierdzenia naruszenia parametrów (przekroczenie czasu transportu) laboratorium odnotowuje ten fakt w dokumentacji i ocenia przydatność próbki do dalszej analizy.

4. Dokumenty związane

- P01 - Zlecenie genetycznego badania laboratoryjnego
- P03 - Przyjmowanie, rejestrowanie i oznakowanie materiału biologicznego do badania genetycznego
- P04 - Przechowywanie materiału biologicznego do badania genetycznego
- P05 - Wydawanie sprawozdania z badania genetycznego obejmujące w szczególności laboratoryjną interpretację wyniku badania genetycznego
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 czerwca 2025 r. w sprawie standardów jakości dla laboratoriów

5. Załączniki

6. Wykaz zmian

Data	Nr strony	Istotna zmiana